

Focus

Magazine van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg

**Samen zijn wij
Veiligheidsregio
Zuid-Limburg**

**‘1 jaar corona’ - een
jaar met veel impact,
bizar!**

**Het is niet elke dag
dat er onderdelen uit
de lucht vallen**

Beste lezer,

Dit is het vierde voorwoord van onze Focus in een jaar vol corona. In de vorige drie edities kwam corona natuurlijk aan de orde.

In de Focus van maart 2020 ging het over de wekenlange dominantie van het Coronavirus in de media. Een enorme maatschappelijke impact. De veiligheidsregio, GHOR en GGD al weken 7 dagen per week opgeschaald. Gericht op het beschermen van kwetsbare en oudere mensen en het in de lucht houden van ons zorgstelsel en andere vitale sectoren in de samenleving.

In de uitgave van september 2020 over de enorme gevolgen, die inmiddels bekend waren. Qua aantallen patiënten, ernstig zieken en overlijdensgevallen. Onze oudere en kwetsbare inwoners die in een maandenlange, gedwongen isolement zitten. De grote maatschappelijke ontwrichting en economische gevolgen. Het belang van de maatregelen om een tweede golf te voorkomen.

In december 2020 worden we ingehaald door de werkelijkheid. We zitten midden in de tweede golf. Gelukkig is onze regionale situatie wel anders dan in het voorjaar. Er zijn voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen voor het personeel in de zorg. We kunnen volop testen via de drie teststraten van de GGD. Er is een grote hoeveelheid personeel inzetbaar voor bron en contactonderzoek. Ziekenhuizen hebben meer ervaring met de behandeling van corona-patiënten. Wel zien we de eerste positieve testen bij ons brandweerpersoneel.

Het is nu maart 2021. We kennen nog grote maatschappelijke beperkingen. Onduidelijk is nog hoe groot de omvang van de derde golf door de introductie van de Britse variant van het Coronavirus wordt. Gelukkig wordt er wel al volop gevaccineerd in onze regio. Er komt licht aan het einde van de tunnel.

Een jaar lang corona. Ik blijf erg trots op de betrokkenheid en inzet van onze collega's. De belangrijke rol voor onze veiligheidsregio, de GGD en GHOR, waar deskundige en betrokken collega's werken die voorbereid zijn en klaar staan als het er toe doet. Waar de gemeenten en de inwoners in Zuid-Limburg op kunnen rekenen. In dit nummer komen verschillende collega's aan het woord. Zij hebben een sleutelrol vervuld in het afgelopen jaar.

Een groot aantal medewerkers werkt al heel lang vanuit thuis met weinig direct persoonlijk contact. Toch proberen we de onderlinge verbinding te behouden. Een van de manieren waarop we dat doen is via onze nieuwe intranet omgeving VIP. In dit nummer leest u er meer over. Naast corona spelen ook veel andere onderwerpen binnen onze veiligheidsregio. Een aantal daarvan komen aan bod. Het vliegtuigincident in Meerssen, de nieuwe Commando Haakarm Bak en Brandveilig Leven.

Net als u hoop ik dat we bij de volgende uitgave van onze Focus in september niet alleen licht zien aan het einde van de tunnel maar dit einde vrijwel hebben bereikt. Voor nu wens ik u opnieuw veel leesplezier.

Frank Klaassen, directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg

In dit nummer

Samen Veilig	3
Commando Haakarm Bak	4
De brandende kwestie	6
Vliegtuigincident Meerssen	10
Incidenten	11
Brandveiligheid	12
Nieuw intranet	13
In de Schijnwerpers - kazerne Vaals	14

Je wil jezelf uitdagen en echt iets betekenen voor een ander? Bij Veiligheidsregio Zuid-Limburg draag je actief bij aan de veiligheid van meer dan 600.000 mensen. Doe je in een netwerkorganisatie waarin samenwerking centraal staat, maar volop ruimte krijgt voor je eigen aanpak en inbreng. Jouw talenten zijn waardevol voor ons, jouw ideeën brengen ons verder. We zijn een lerende organisatie, continue ontwikkeling en juist dat maakt het werken bij ons zo interessant.

Samen zijn wij Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Veiligheidsregio Zuid-Limburg is een jonge organisatie met een breed takenpakket. Om te laten zien wie wij als organisatie zijn en wat we doen, willen we één duidelijke identiteit en één herkenbaar gezicht. We onderstrepen daarmee ook dat de mensen van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding én de manschappen van de Brandweer samen één organisatie zijn.

We laten zien wie het doet

Een ontwerpbureau ontwikkelde voor dat herkenbare gezicht een compleet nieuwe huisstijl en een pakkende slogan: Samen Veilig. Dat is waar wij voor staan, samenwerken aan een veilige samenleving. In de vormgeving van alle instrumenten staan mensen centraal of het nu een nieuwsbrief, folder of rapport is. Daarmee laten we zien wat we doen, hoe we het doen maar vooral wie het doet!

Brandweerwebsite blijft

Verdwijnen dan alle uitingen met het rode brandweeruiterlijk? Nee, de website van Brandweer Zuid-Limburg wordt geactualiseerd maar blijft. Ook de Vakmanschapp die speciaal is ingericht voor kennisdeling van de repressieve diensten blijft zijn oorspronkelijke vorm en kleur behouden.

Samen Veilig! Samen zijn wij VRZL!

De nieuwe Commando Haakarm Bak, een afgeschermdde omgeving om in alle rust je strategie te bepalen

Bij de brandweerkazerne Meerssen staat sinds kort een gloednieuwe Commando Haakarm Bak. Deze ‘overlegcontainer’ wordt ingezet bij grotere en complexe incidenten om betrokken partijen in alle rust, weg van de hectiek, te laten overleggen. Een gesprek met de geestelijk vader en lid van de werkgroep, Math Frenken.

Hij is er jarenlang mee bezig geweest. De COH is voorzien van de nieuwste technologische snufjes, waardoor bijvoorbeeld gemakkelijk de beelden van het droneteam getoond kunnen worden. Er is ook voldoende ruimte om met meer mensen te vergaderen en er hangen twee grote beeldschermen waarop informatie over het incident getoond kan worden.

Voorganger

Hoe anders is dat als de eerste bak, de enige voorganger van deze nieuwe, in gebruik wordt genomen. Math: “De allereerste Commando

Haakarm Bak is destijds geleverd door de Rijksoverheid. Een hele eenvoudige bak. Met een lange tafel en banken eromheen om kaarten van de gebouwen of omgeving uit te rollen.” Die eerste COH wordt door Math onderhouden, vanaf het moment dat hij in dienst komt bij de brandweer in 2002. “In het begin was het een hele basale vergaderunit. Zonder computer en geen internetverbinding.” Dat verandert na een groot incident in 2003.

Gasexplosie

Twee vakantiehuisjes in Slenaken worden in 2003 compleet verwoest door een gasexplosie. De COH wordt ingezet. Math draait op dat moment piketdienst en

is direct na het incident ter plekke. “Omdat het directe gevaar geweken was, had ik weinig te doen. Dus heb ik de Copi-leider aangeboden om digitaal verslag te doen van de vergadering van het crisisteam in de COH. Zo begon het.”

Uitbreidingen

De COH wordt in de jaren daarna snel uitgebreid met allerlei functionaliteiten. Math: “De bak is uitgerust met zaken als een whiteboard, computer en een internetverbinding. En later ook een satelliet.”

Onmisbaar

Ondanks alle uitbreidingen en moderniseringen moet de COH, na zo’n 20 jaar trouwe dienst, vervangen worden. Want de bak is inmiddels onmisbaar gebleken. Math: “Bij menig groot incident komt deze ter plaatse. Het is vooral prettig om om in een afgeschermdde en veilige omgeving je strategie te bepalen.”

Aan de slag

In 2019 gaat een werkgroep aan de slag met de aanschaf en indeling van de nieuwe COH. Een proces waarbij Math, als geestelijk vader, nauw bij betrokken is. Maar ook collega’s van de Veiligheidsregio Noord Limburg haken aan. Math: “Zij willen ook een nieuwe COH. Daarom hebben we samen naar het pakket van eisen gekeken. Dat doen we zodat we elkaar kunnen uithelpen bij meerdere grote incidenten, waarbij het dan belangrijk is dat we de systemen op elkaar kunnen aansluiten en verbinden.”

Enorme vooruitgang

Door de jaren heen zijn er in de crisisstructuur wijzigingen doorgevoerd. Het is niet alleen meer overleg tussen brandweer, ambulance en politie. “Nu kan ook bevolkingszorg betrokken worden, Rijkswaterstaat, Enexis en Chemelot bijvoorbeeld. Deze bak biedt ruimte om te vergaderen met meer mensen. Qua ICT is de COH up to date ingericht én klaar voor toekomstige ontwikkelingen. Uitbreidingen toepassen op technologisch gebied is geen enkel probleem. Dit is een enorme vooruitgang, qua ruimte en techniek.”

Ingebruikname

Begin maart zijn vier functionarissen van de kazernes in Meerssen en Hulsberg opgeleid om de COH te bedienen. Zij hebben vervolgens hun collega’s getraind. In week 14 is de COH officieel in gebruik genomen voor de komende 15 tot 20 jaar. Voor Math betekent dit niet meteen dat hij klaar is. De komende tijd zal hij nog blijven monitoren. “Als er nog iets gewijzigd of aangepast moet worden, dan ga ik daar uiteraard nog mee aan de slag.”

De brandende kwestie

Op 28 februari 2020 besluit Veiligheidsregio Zuid-Limburg op te schalen naar een GRIP 4-situatie. De bestrijding van het coronavirus moet centraal gecoördineerd worden. De start van een periode die op zijn minst turbulent te noemen is. En nu, meer dan een jaar verder, is het land nog altijd verweekeld in een (gedeeltelijke) lockdown.

Vanaf die allereerste dag in februari zijn binnen de veiligheidsregio tientallen medewerkers rond de klok bezig met onder meer monitoren, adviseren, voorbereiden, uitvoeren en bewaken van alles wat met maatregelen en acties rondom Covid-19 te maken heeft. Een gesprek met een aantal van hen die werkzaam zijn in het Regionaal Operationeel Team, oftewel het crisisteam.

Wie? Luc Valent
Functie? Operationeel Leider Covid19

Een jaar met veel impact, bizar!

“Het was en is een bizar jaar, ik kan het niet anders zeggen. Ik ben er ‘per toeval’ ingerold. Vorig jaar januari ben ik ingestroomd in het commandant van dienst -piket. Mij werd al snel gevraagd om in deze crisis de ROL-rol op te pakken voor de uitvoering van de operaties met betrekking tot covid-19. En nu, een jaar later, kan ik zeggen dat we meer dan een ervaring rijker zijn en al 109 overleggen op de teller hebben staan.”

Voorrecht

‘We’ zijn Luc Valent en zijn collega’s die samenwerken in het Regionaal Operationeel Team. Het ROT is een dedicated team dat onder meer verantwoordelijk is voor de uitvoering van alle corona maatregelen die opgesteld zijn door het Rijk. Tijdens deze crisis hebben wij binnen de Veiligheidsregio Zuid-Limburg vooral gewerkt

met vaste teams. Luc: “Het voelt als een voorrecht om op deze manier met vele deskundige en zeer gemotiveerde collega’s uit de diverse hulpverleningskolommen, zoals politie, GGD, brandweer, gemeenten, Defensie, KMAR, EMRIC en liaisons, samen te mogen werken. Er werden bij tijd en wijle scherpe en inhoudelijke discussies gevoerd om de juiste besluiten te kunnen nemen. Ik heb een ontzettend mooi en goed operationeel team om mij heen. Maar ook de ondersteunende dedicated teams, zoals de ambtelijke adviesgroep, de sectie communicatie, het scenarioteam, het team vitale partners, de sectie bevolkingszorg, noem maar op, iedereen is volledig toegewijd. Ik ben er trots op.”

Drie keer per dag

Het team van Luc Valent is “24/7” in de weer. Er is en wordt ontzettend hard gewerkt. Vanaf de allereerste dag. Luc: “Ons team functioneert onder regie van het Beleidsteam en dat betekent dat we gevraagd en ongevraagd adviseren over te nemen (strategische) besluiten inzake operaties. De uitvoering was aan ons. Vooral in het begin was het zeer hectisch, er was ook sprake van “schaarste” en er werd landelijk veel met aanwijzingsbesluiten gewerkt. We kwamen dan ook drie keer per dag bij elkaar.”

Luc vervolgt: “Het is continu afwegen van wat er in het veld gebeurt en welke gevolgen dat heeft. Hoe ziet de politie dat, de gemeente, de GGD en de Euregio? Welke zaken spelen er in Duitsland en België die bij ons van invloed kunnen zijn? Dat alles wordt breed gewogen.”

Leerproces

“Niemand had een jaar geleden kunnen bedenken dat dit zo lang zou duren. Dergelijke situaties zijn wel eens geoefend, zeker door en voor de witte kolom, maar

opeens is het echt en zitten we er middenin. Ik heb zelf wel een paar maanden nodig gehad om te snappen hoe bijvoorbeeld de zorgketen zich tot elkaar verhoudt; de ziekenhuizen, de GGD, GHOR en de verzorgings- en verpleeghuizen. Iedereen heeft zijn eigen werkwijze en overlegstructuur.”

Al die kennis levert nu wel voordelen op vindt Luc: “De crisis heeft de verschillende disciplines meer naar elkaar toe gebracht. Je leert veel van elkaar en dat is positief; we hebben hetzelfde doel. Het bestrijden van het coronavirus en het beleid van de Rijksoverheid uitvoeren.”

Crisis is crisis

Ook al is dit een ongekende crisis van omvang en soort, de kennis en ervaring die de afgelopen jaren bij andere crises is opgedaan, komt ook in deze coronapandemie van pas. Valent: “Het is een crisis en wij zijn van de crisis. Het zijn geen moeilijke vragen die ik mezelf dan stel. ‘Wat bedreigt ons, hoe erg is het, wie moet er dan wat aan doen en hoe gaan we dat regelen.’ Ik omarm onzekerheid, laat maar komen. We moeten door.”

Uitweg

Tegelijkertijd maakt Luc Valent zich zorgen over afnemende empathie en het leed dat deze pandemie veroorzaakt. “Uiteraard zie ik het leed in de ziekenhuizen, maar ik zie ook de nevenschade voor onze maatschappij. En toch moeten we de knop nog even omzetten. We hebben een pandemie en de cijfers liegen er niet om. We zijn er nog niet, we zitten er nog altijd middenin. Maar er is licht aan het einde van de tunnel. Onze uitweg is testen en vaccineren. Op naar het “nieuwe normaal”. Hou vol collega’s...!

Wie? Mirthe Freens en Leron Vos
Functie? Informatiemanagers VRZL

Vanaf de eerste dag staat alles op de kop

Momenten vinden om te lachen met elkaar. Dat is het geheim om de slopende werkweken vol te houden. Want bezig zijn met de gevolgen van corona, dat is bloedserieus werk. Daar zijn Mirthe Freens en Leron Vos het wel over eens. Beiden zijn informatiemanager bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg en beiden zijn lid van het crisisteam, ook wel het ROT (Regionaal Operationeel Team) geheten. Als IM’er houden ze alle ontwikkelingen bij en brengen die gedetailleerd in kaart om een zo volledig mogelijk beeld te vormen. Dat is belangrijk

voor het crisisteam om beslissingen te nemen. “Tot de inwerkingtreding van de Wet tijdelijke maatregelen in oktober 2020 heeft de verantwoordelijkheid voor het opstellen van noodverordeningen bij de veiligheidsregio’s gelegen,” vertelt Mirthe, “we hebben alle persconferenties van premier Rutte nauwlettend in de gaten gehouden om te zien welke gevolgen dat had voor onze regio. Je kijkt naar welke factoren in de corona crisis op een bepaalde situatie van invloed zijn en gaat in mogelijke scenario’s denken.”

Zoveel scenario’s

Leron vult zijn collega aan met een voorbeeld: “Het wordt mooi weer en dan weten we dat iedereen de natuur ingaat. Wij brengen, als coördinerend orgaan, voor gemeenten in kaart of er rekening gehouden moet worden met drukte. Wij geven gemeenten dan gezamenlijk handvatten mee die kunnen worden gebruikt om deze drukte te managen. Denk aan het inzetten van extra bewaking in de vorm van boa’s of verkeersregelaars. Of door het afsluiten van parkeerplaatsen.” Mirthe: “In de zomer werd afgeraden om naar het buitenland te reizen. Dan weet je dat dit van invloed kan zijn voor het aantal mensen dat voor hun vakantie naar Zuid-Limburg komt. Bij elke nieuwe ontwikkeling brengen we alles in kaart; zo gedetailleerd mogelijk.”

24/7 corona

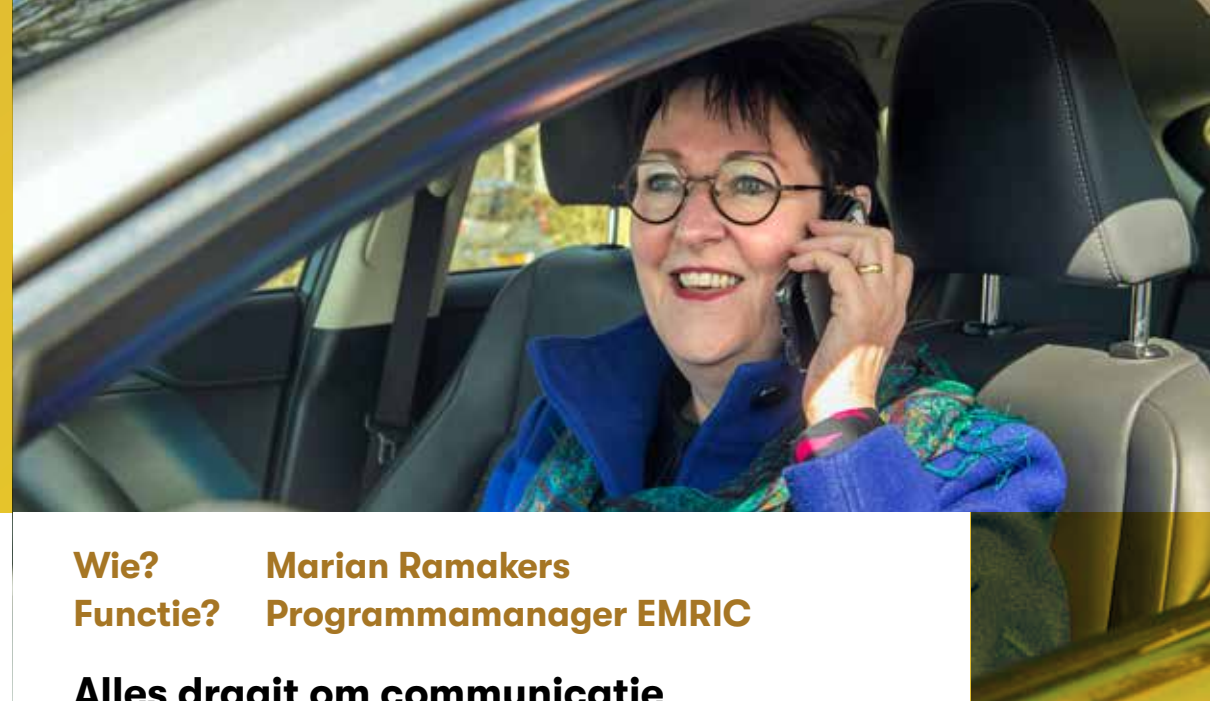
Corona beheerst het werk van de twee informatiemanagers 24/7. Ze zijn dan ook blij dat ze elkaar elke week kunnen afwisselen. Maar dat het boeiend is, dat is een ding wat zeker is. Leron: “Je maakt dingen mee die je van tevoren nooit bedacht zou hebben. Alles aan deze crisis is onvoorspelbaar en nieuw. Ik weet nog dat ik in maart met bedrijven als Nedcar heb gebeld om te vragen of ze beschermingsmaterialen voor ons hadden.” Mirthe: “Onlangs, bij de eerste sneeuwval in het Heuvelland heb ik eerst mijn collega’s die daar wonen gebeld om te vragen hoeveel sneeuw er in de achtertuin lag en met het KNMI gebeld om te vragen hoe de sneeuwval zich zou ontwikkelen. Daar maak ik dan weer scenario’s van om gemeenten en andere betrokkenen zo goed mogelijk te kunnen adviseren over de te nemen maatregelen.”

Extra aandacht

Daarnaast maken ze wekelijkse dashboards met cijfers en ontwikkelingen op regionaal, euregionaal en landelijk gebied. En dan zijn er ook nog de bijzondere dossiers. Leron: “Evenementen als Amstel Gold Race of situaties zoals de corona-uitbraak bij een vleesverwerkingsbedrijf verdienen aparte aandacht. Want dat betekent vaak extra inzet vanuit onze kant.

Druk onverminderd hoog

Kortom, never a dull moment, en dat al een jaar lang. Maar beiden realiseren zich heel goed waar ze het voor doen. Mirthe: Je ziet waar iedereen mee bezig is en de druk op de zorg. Ik heb meer begrip gekregen voor maatregelen en houd me er ook makkelijker aan.” Leron: “Een collega van de GHOR zei in het begin van de crisis, toen nog onduidelijk was hoeveel patiënten binnen zouden komen, het volgende: ‘Als er een keer een vliegtuig neerstort, dan kunnen we dat aan, maar als er elke dag een vliegtuig neerstort, wat dan?’ En zo leek het op een gegeven moment met de corona crisis te gaan. Er kwamen elke dag zoveel patiënten bij. De druk is onverminderd hoog en dat is voor mij een extra stimulans om me aan de regels te houden. Wij mogen niet verslappen. Die rekening krijgen de zorgmedewerkers in het ziekenhuis gepresenteerd.”

Wie? Marian Ramakers
Functie? Programmamanager EMRIC

Alles draait om communicatie

“Laatst kreeg van ik een van mijn Duitse collega’s binnen EMRIC een foto van een cd-rom toegestuurd waarop in mijn eigen handschrift ‘pandemie 2007’ stond geschreven. Ik realiseerde me ineens dat ik destijds samen met mijn Duitse en Belgische collega’s nagedacht heb over wat te doen als er een pandemie zou uitbreken. En nu zitten we er middenin. Ik ga eens kijken of ik dat schijfje nog ergens kan gaan terugkijken. Er staat vast een document met plannen op.” Aan het woord is Marian Ramakers en zij doet niks anders dan afspraken en beleid maken met de landen in de Euregio op het gebied van crisis- en rampenbeheersing en dagelijkse brandweerzorg en infectieziektebestrijding. Daarom is zij ook gevraagd om voor de veiligheidsregio deel uit te maken van het ROT. Marian: “Wij grenzen voor een groot deel aan België en Duitsland. Hier is het belang van overleggen en grensoverschrijdend samenwerken dus heel erg groot.”

Schrikken

Het is februari 2020 als Marian een eerste telefoontje krijgt dat er net over de grens in Gangelt twee corona-gevallen zijn vastgesteld. Enkele weken later krijgt ze nog een telefoontje. “Dat weet ik nog heel goed. Op zondag 15 maart werd ik gevraagd om als liaison namens de veiligheidsregio in het crisioverleg van het ROT plaats te nemen. En toen ging het razendsnel. ”Ineens waren er overal gevallen en zag je dat landen maatregelen gingen nemen. Grensoverschrijdend overleg op nationaal niveau was er aanvankelijk niet. We schrokken dan ook enorm toen België aankondigde haar grenzen dicht te gooien. Hoe moest dat met al die mensen die hier in de zorg werkten en in België woonden? Het heeft even geduurd om een en ander in goede banen te leiden na de sluiting van de grenzen. Dankzij de EMRIC-samenwerking zijn in nauw contact met de Belgische provincies Luik en Limburg praktische oplossingen gevonden, zoals ontheffingen om de grens over te gaan voor werk.”

Uitleggen waarom

De korte lijnen en contacten dankzij de samenwerking bewijst zeker nu zijn meerwaarde. Marian: “Het is nu wel anders. Alles draait om communicatie. Uitleggen aan elkaar welke maatregelen er genomen worden en waarom? Meer kun je ook niet doen. Maatregelen als de Belgische grenssluiting worden genomen door de federale/nationale regeringen in Brussel, Berlijn en Den Haag.

Daar hebben wij geen zeggenschap in natuurlijk. Begrijpelijk natuurlijk, maar lastig voor ons als grensregio.”

“Of het nu gaat om die grenzen of dat de winkels in Duitsland dicht gaan, of de kappers hier weer open. Of dat je bepaalde gebieden afsluit voor toeristen. We hebben hier heel veel grensverkeer. Je moet het aan je buurlanden uitleggen.”

Nooit gedacht

Voor iemand die zo gericht is op internationale samenwerking is het soms even slikken dat sommige deuren dichtgaan en voorlopig ook dicht blijven. Marian: “Wie had ooit gedacht dat de grenzen dicht gingen en dat we niet met pandemie patiënten de grens over mochten van Maastricht naar Aken bijvoorbeeld.” Ze is wel blij dat de reguliere zorg en brandweerzorg over de grenzen wel doorgang vindt. “Normaal hebben we ongeveer 1200 grensoverschrijdende inzetten per jaar. In het corona jaar 2020 zijn er toch nog meer dan 900 inzetten geweest.”

Nut

Hoewel deze crisis heviger is dan ooit gedacht, zijn er voor Marian ook positieve punten. “Dankzij onze jarenlange grensoverschrijdende samenwerking is er vertrouwen in elkaar en informeren we elkaar, ondanks dat we niet veel anders kunnen dan dat. Het nut van EMRIC is wel bewezen.”

‘Het is niet elke dag dat er onderdelen uit de lucht vallen’

Op zaterdagmiddag 20 februari verliest een Boeing 747, een vrachtvliegtuig, onderdelen van zijn motor, precies boven Meerssen. Een oudere vrouw en een kind raken lichtgewond. Op de grond belandden meer dan 200 brokstukken en de schade is aanzienlijk. Als dit incident binnen 1 km van de startbaan was gebeurd dan was het rampenbestrijdingsplan in werking getreden. Maar dat was niet het geval en dus ging de brandweer af op meldingen van burgers. Een terugblik met Jos Loijens, brandweer OvD district Maastricht en Simone Gijsen als HOvD over een dag die ze niet snel zullen vergeten.

Wilde verhalen

Jos: “De centralist van de meldkamer krijgt als eerste een melding van een burger dat hij een vliegtuig met brandende motor ziet overvliegen”. Daarop is de TS van Meerssen gealarmeerd en vanwege de aard van de melding ook de OvD Maastricht. Onderweg naar de plek van het incident worden de meldingen steeds vager vertelt hij verder: “Ik krijg steeds wildere verhalen te horen, waardoor ik heel benieuwd ben waar ik in terechtkom. Is de motor afgebroken, zijn er gewonden, waar is het vliegtuig nu, is er brand of schade aan gebouwen, waar liggen de brokstukken? In een woonwijk of in het buitengebied?”

Grip 1

Eenmaal ter plekke is het in de straat waar de melding vandaan komt, een “gezellige chaos”. Vanwege het mooie weer zijn veel mensen buiten en dat verklaart wellicht ook de vele meldingen. In overleg met de politie en de calamiteitencoördinator van de meldkamer wordt vrij snel opgeschaald naar Grip 1. Jos: “Het is op dat moment belangrijk om te bepalen wat de knelpunten zijn en wat er

nodig is.” Door de opschaling naar GRIP 1 wordt Simone Gijsen,, gealarmeerd als leider Copi: “We starten meteen twee belangrijke processen op. Eerst het in kaart brengen waar de brokstukken liggen om te bepalen hoe groot het brongebied en het effect gebied is en het op gang brengen van de procescommunicatie en voorlichting. Er zijn uiteraard heel veel vragen. Dus we moeten op dat moment zorgen dat er een algemeen telefoonnummer komt waar mensen terecht kunnen met vragen. We kunnen dan zelf ook de juiste boodschap overbrengen aan mensen om de brokstukken te laten liggen.”

Onderzoek in de lucht en op de grond

Het drone team van Chemelot wordt ingeschakeld om vanuit de lucht tot in detail alles in beeld te krijgen. Op straat gaan brandweermensen met ipads langs elke deur om in kaart te brengen waar brokstukken liggen met foto en op adres. Dat proces duurt enkele uren. Jos: “Uiteindelijk hebben we vier straten getoetst, de voortuinen, de daken met een autoladder en de

Incidenten

Brand woonhuis Kerkrade

05 / 03 / 2021

Bij een brand in een appartementencomplex in de Grensstraat in Kerkrade heeft de brandweer een hond gered tijdens het blussen. De brand brak aan het einde van de middag uit op de zolder van het pand. De bewoners van de drie appartementen waren op dat moment niet thuis.

Brand in woning Hoensbroek

01 / 01 / 2021

Bij een brand in een bovenwoning aan het Bergplein in Hoensbroek zijn een moeder en haar zoon gewond geraakt. Het kind sprong uit het raam van de bovenste verdieping en liep daarbij letsel op. De vrouw is door de brandweer uit het pand gehaald.

Schoorsteenbrand Puth

02 / 02 / 2021

Twee woningen tijdelijk onbewoonbaar door een fikse schoorsteenbrand aan de Onderste Puth in Puth. De brandweer schaaft op naar grote brand omdat de vlammen zich snel verspreiden over het hele dak. Schoorsteenbranden komen vaker voor in de wintermaanden. Op de website van Brandweer Nederland staan tips om dit te voorkomen.

achtertuinten. Wat een schadel Zonnepanelen en dakramen kapot, de auto's van de autogarage flink beschadigd. Overigens is dat registreren geen taak voor ons als brandweer. Maar in dit geval had het duidelijk een voordeel. We brachten het effectgebied goed in beeld.”

Ondertussen wordt gewacht op de OvD van de luchtvaartpolitie. Simone: “Deze deskundige is wel heel belangrijk. Je wilt namelijk weten of zo'n motor kan afvallen, hoeveel afgevalen materiaal je nog kunt verwachten, of er kerosine kan lekken, dat soort zaken.”

Bijzonder incident

Achteraf gezien vinden Simone en Jos het goed dat het incident niet zo groot opgeschaald is: “Nu is opgeschaald op basis van meldingen van burgers. Dat verloopt wezenlijk anders en geeft je zelf de ruimte om de opschaling passend te maken voor het incident”.

Het is in ieder geval een incident dat ze niet gauw zullen vergeten. Jos: “Het is niet dagelijks dat er iets naar beneden valt. Dat maakt dit incident natuurlijk wel heel bijzonder.”

Met hart en ziel invulling geven aan Brandveilig Leven

Sinds 2013 is projectleider Jos Loijens bezig met het creëren van bewustwording rondom brandgevaaren. Ook deze tijd van lockdown verandert daar niets aan. Onverminderd enthousiast gaat hij door met voorlichten en het opzetten van projecten. Hij doet er alles aan om jong en oud bewust te maken van de gevaren en risico's door brand en koolmonoxide. Coronaproof natuurlijk.

Creativiteit

“In het begin lagen we een beetje stil. Onze doelgroepen voor Brandveilig Leven, zoals ouders en scholen, waren niet benaderbaar in de coronalockdown. Dus ik moest op zoek naar creatieve coronaproof-methodes,” vertelt Jos Loijens. En zo ontstaat het idee om de leerlijn ‘Brandweer op school’ beschikbaar te stellen voor de kinderen uit de groepen 3 tot en met 8 van de basisschool die thuis onderwijs op afstand volgen. Samen met zijn steun en toeverlaat, projectondersteuner,

José Santbulte, benadert Jos vele honderden collega's waarvan de kinderen thuisonderwijs krijgen. José: “Collega's bij onder meer de politie, brandweer en GGD reageren massaal en enthousiast. Er zijn ongeveer 800 boekjes verstuurd. We hebben zulke leuke reacties gekregen. Deze grote respons hadden we niet verwacht. We zijn er hartstikke blij mee”.

Levenswerk

Voor Jos Loijens is het niet meer dan logisch om zo creatief te werk te gaan. Hij is al sinds 2012 bezig met het geven van voorlichting en opzetten van projecten voor jong en oud. Hij heeft er zo'n beetje zijn levenswerk van gemaakt om met name de integratie van brandveilig leven binnen de hele veiligheidsketen te bewerkstelligen.

Landelijke belangstelling

“Ja daar ben ik wel een beetje trots op. Ik krijg vanuit andere veiligheidsregio's en organisaties uit het land veel aanvragen. Ze willen weten hoe en welke projecten ik ontwikkeld heb, wat ik allemaal doe en hoe ik het voor elkaar krijg.”

Ambassadeurs brandveilig leven.

Jos zit niet stil, dat is duidelijk. Naast het faciliteren van de thuiswerkende collega's met kinderen heeft hij ook ruim 170 huisartsen in Zuid-Limburg een CO-wijzer gestuurd over de gevaren van koolmonoxide. En dan is hij ook nog even een project Ambassadeur Brandveilig Leven gestart. Een digitale leerlijn

voor eigen medewerkers om zelf vragen van derden te kunnen beantwoorden en tips te geven over brandveilig leven.

Nog lang niet klaar

En zo blijft Jos Loijens als projectleider aan de weg timmeren. Dankzij hem zijn interne Ambassadeurs BVL getraind, is er periodiek overleg met de woningcorporaties, heeft elke TS een CO koffer met voorlichtingsmaterialen, zijn er voorlichtingen voor ouderen en jongeren en ga zo maar door.

“Brandveilig Leven is zo sterk geïntegreerd binnen

de VRZL. Aan alle kanten is iedereen er mee bezig. Repressie is meer dan ooit bezig met meedenken aan de voorkant, in plaats van alleen de achterkant. Vrijwel op iedere kazerne zijn er ondersteuners Brandveilig Leven die voorlichting geven. Wij lopen hiermee echt voorop in Nederland. Dit geeft mij de motivatie om door te gaan en om door te blijven ontwikkelen.”

Veilig leven

De grootste doelstelling van Jos is doorgroeien naar ‘Veilig leven’. Dit betekent samen met alle hulpverleningspartners, gemeenten en externe stakeholders uitgroeien naar een integraal actieplan om het veiligheidsbewustzijn bij de burgers onder de aandacht te brengen.

Collega's met elkaar in verbinding brengen

Met honderden medewerkers binnen een organisatie is het soms zoeken naar de verbinding. Dat geldt zeker voor de Veiligheidsregio Zuid-Limburg waar verschillende disciplines naast elkaar, maar ook met elkaar werken. Een sociaal intranet moet een bijdrage leveren aan het organisatiegevoel. Elkaar leren kennen, elkaar weten te vinden en nieuws en andere verhalen met elkaar delen. Dat kan nu met VIP.

Gekozen is voor Viadesk waarop VIP draait. Daar hoort ook een app bij voor de telefoon. Projectleider Esmée Zillekens: “Voor de vrijwillige brandweer is dat heel fijn. Want de vrijwilligers hebben niet altijd de mogelijkheid of de tijd om in te loggen op ons netwerk. Via de telefoon hebben ze toch gemakkelijk toegang.” Er zijn nog meer voordelen, vertelt Esmée verder: “We hebben een smoelenboek, je maakt je eigen profiel aan met je werk en specialisaties, je werkdagen enzovoorts. Ook kun je zien wie online is en vind je er alle contactgegevens.”

Groepen

Een duidelijke wens vanuit de verschillende afdelingen en disciplines is de mogelijkheid om groepen

aan te maken. Voor werkoverleggen en projecten is dat heel handig. Daarnaast heeft niet iedereen bij het openen van intranet dezelfde startpagina. Daar is goed over nagedacht, vertelt Esmée: “Voor de vrijwillige brandweer hebben we een andere startpagina dan voor de beroepsbrandweer en het kantoorpersoneel. De vrijwilligers werken met andere programma's bijvoorbeeld. Daarnaast krijgen ze alleen nieuwsberichten te zien die voor hen relevant zijn. Anders haken ze af. Ook vind je bij de startpagina een agenda met alle evenementen, zodat de planners rekening kunnen houden met het inplannen van oefenavonden en trainingen.”

Verbinding

Het sociaal intranet moet medewerkers dus dichterbij elkaar brengen. Maar het moet ook een instrument zijn waar je heel gemakkelijk je eigen zaken kunt regelen. En dat is de volgende stap in de ontwikkeling. Esmée: “We willen wel echt een producten-en dienstencatalogus aanbieden. Voor het reserveren van je dienstvoertuig, aanvragen van verlof en dat soort zaken. Gewoon zelf regelen via de computer of de app. Dat zou mooi zijn.”

In de Schijnwerpers

Een hechte familie - kazernepost Vaals BRWZL

Kazernepost Vaals - een van de zeldzame posten waar de vrijwilligers in de rij hebben gestaan om zich aan te melden bij de brandweerfamilie. Want dat is het; een hechte familie waar lief en leed gedeeld wordt. Een brandweerfamilie die deel uitmaakt van de hechte gemeenschap van Vaals. Een brandweerfamilie die ook klaarstaat als de naaste burens; de Duitse en Belgische brandweer hulp nodig hebben.

‘FAMILIE’

Onder leiding van kazernechef Rob Drummen werken er 26 brandweermannen-en vrouwen. Maar ook de oudgedienden laten zich graag nog zien op de kazerne. Dat geeft volgens brandweerman Guido Leenders, die zelf onder meer in Vaals actief is, wel aan hoe hecht deze club is. “Ja dat FAMILIEgevoel mag je wel in hoofdletters opschrijven. Hier komen hele generaties samen. Vader, zoon, broer, neef, nicht, tante, buurman, noem maar op.”

‘Oudgediende’

Ook een neef van Guido is al jaren actief bij de brandweer in Vaals. Gino Leenders werkt er al meer dan 35 jaar. Begonnen bij de jeugdbrandweer in Vaals. Gino: “Ik ben er nu het langste bij en ik heb me altijd thuis gevoeld. Het is ook mooi dat er jonge aanwas bijkomt. Het voelt goed om je ervaring te delen. Hier kan ik echt mensen helpen. Ik kan me nog moeilijk een leven zonder werkzaam te zijn bij de brandweer voorstellen.”

‘Jonkie’

Dat gevoel heeft nieuweling Kay Mommer ook. Met zijn 38 jaar is hij niet jong in leeftijd, maar hij is wel pas vier jaar geleden bij de kazerne begonnen als vrijwilliger. “Ja, het is altijd mijn wens geweest om me bij deze familie aan te sluiten. Maar eerst kwamen opleiding en kinderen.” Hij heeft er nog geen seconde spijt van, hoewel het soms heel zwaar is. “Mijn eerste fik was wel een echte heb ik me laten vertellen. Eerst gebouw in, toen er snel weer uit, ik hoorde mijn ervaren collega vloeken en toen dacht ik: dit is wel een echte ha ha. De dagen daarna is het wel ingedaald dat dit zwaar, maar ook dankbaar werk is.”

Waardering

Niet alleen in het dorp wordt de brandweerkazerne Vaals enorm gewaardeerd. Ook de collega's van België en Duitsland zullen niet aarzelen om hulp te vragen.

Een van die inzetten was in 2018. Guido: “Er trokken toen zo'n ontzettend zware hoosbuien over Aken. Dat hadden we nog niet meegemaakt. Wij zijn toen gebeld en gevraagd om met de DPH te komen, dat is een pompunit die hele grote hoeveelheden water kan wegpompen.”

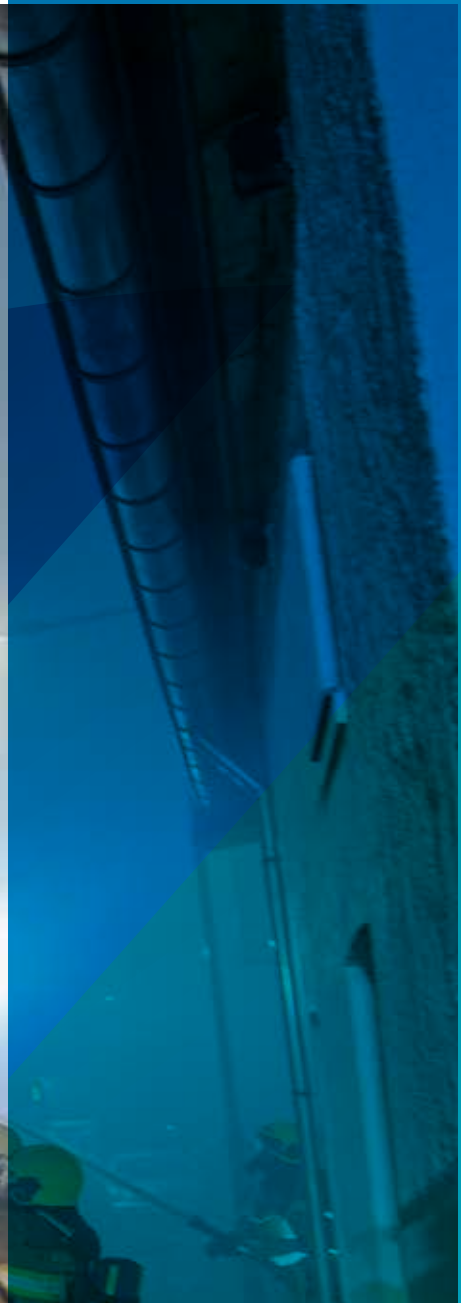
Veel inzetten

Met tussen de 100 en 120 inzetten per jaar hebben de vrijwilligers niets te klagen vinden ze zelf. Kazernechef Rob Drummen: “We hebben geen inzetten die vaker voorkomen dan anderen. Toevallig dat we wel op 7 januari en op 7 februari twee keer bij dezelfde boer zijn geweest waarvan koeien in de gierput terecht waren gekomen. Maar verder is het redelijk stabiel.”

Memorabele inzet

De koeien in de gierput is triest, maar niet de meest memorabele inzet. Daarvoor denken de heren terug aan vorig jaar zomer, toen ze met ontelbaar veel collega-korpsen de branden bestreden hebben in het natuurgebied de Meinweg in Midden-Limburg. Gino Leenders: “Iedereen werd opgeroepen. Maakt niet uit met welk voertuig we gingen, als we maar kwamen om te helpen. Zoveel brandweervagens, zoveel hulpverleners, en dat gevoel van machteloosheid. Het was zo'n groot gebied. Dat heeft blijvend indruk gemaakt.”

Colofon

Focus Magazine is een
uitgave van Veiligheidsregio
Zuid-Limburg

- Interviews en teksten:
PITTIG in de media
www.pittigmedia.nl
- Eindredactie:
Communicatie Veiligheidsregio
Zuid-Limburg
- Fotografie:
Johannes Timmermans &
FVT BRZWL
- Vormgeving:
Di-Gitta-Al
www.di-gitta-al.nl
- Oplage is: 1200 exemplaren

